

Motion till riksdagen 2007/08:Ju448

av **Margareta Cederfelt (m)**

Barns ställning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att lagstadga om barns rättigheter och föräldrars skyldigheter.

Motivering

Föräldrabalken, 16 kap. 1 §, anger tydligt barns rätt till trygghet, ”Barn har rätt till omvårdnad, trygghet och en god uppfostran. Barn skall behandlas med aktning för sin person och egenart och får inte utsättas för kroppslig bestraffning eller annan kränkande behandling.”

Majoriteten av föräldrar är ansvarsställande och ger sina barn den bästa omvårdnad som tänkas kan. Tyvärr finns dock föräldrar som brister i sitt föräldraansvar. I många fall händer ingenting trots anmälan till socialtjänstförvaltningen om att ett barn far illa. Ett barn har inte möjlighet att själv ifrågasätta sin livssituation för att därefter förändra densamma. Barn är utlämnade till sina föräldrar oavsett om föräldrarna är varma och omtänksamma eller helt enkelt är elaka eller brister i sin omvårdnad.

Idag är misshandel av barn en brottslig handling liksom att utsätta barn för sexuellt utnyttjande/incest och så vidare. Men vad händer om föräldrar brister i omvårdnaden om sina barn? Vad händer om barnen inte får någon mat? Vad händer om barnen inte upplever värme i sitt hem eller att barnen saknar varma kläder i kylan? Efter en utdragen process kan barnet eventuellt bli omhändertaget av socialtjänstförvaltningen till dess föräldrarna har ”lärt sig” hur de ska vara som förälder. Därefter flyttar barnen många gånger tillbaka till sina föräldrar.

Synsätt varierar över tiden och det är därför hög tid att synliggöra barnens perspektiv. Barnaga var exempelvis ett normalt inslag i barnuppfostran fram till 1960-talet. När vuxna skildrar sin barndom från 1940-talet förekommer ofta beskrivningar av hur de blev agade av rottingen om de uppträtt utanför

Fel! Okänt namn på

den norm föräldrarna angett. Tyvärr förekommer det fortfarande att barn blir slagna av sina föräldrar. När skadorna är fysiskt synliga förekommer det att vuxna i omgivningen anmäler missförhållanden till socialtjänsten eller polisen. Frågan om "föräldraskapsbrott" kan illustreras av nämnda förhållanden. Föräldraskapsbrott handlar naturligtvis inte om vanliga konflikter utan om de situationer där föräldrar allvarligt missbrukar sin ställning som förälder och begår allvarliga överträdelser.

Vilken ställning har barn i den här typen av frågor? Kort sagt har barn ringa möjlighet att påverka sin egen livssituation. Barn är beroende av sina föräldrar – eller i förekommande fall sin förälder – eftersom det inte är säkert att det finns någon annan vuxen i ett barns liv. Barn är oftast lojala gentemot sina föräldrar eller vårdnadshavare och framför ofta kritik mot dessa utanför familjen.

Därför är det angeläget att barn får en starkare ställning i samhället och att föräldrar som medvetet brister i sitt omhändertagande av sina barn också kan dömas enligt lagstiftningen. Med en tydligare lagstiftning på detta område tydliggörs att barn har rättigheter och föräldrar skyldigheter.

I syfte att stärka barnets ställning bör regeringen utreda huruvida det är möjligt att utöka lagstiftningen om barns rättigheter till att inkludera ett så kallat föräldraskapsbrott. I uppdraget bör ingå att belysa barnens utsatta situation och hur denna kan stärkas.

Stockholm den 5 oktober 2007

Margareta Cederfelt (m)